

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

DRŽAVNE AGENCIJE ZA ISTRAGE I ZAŠTITU

ZA 2023. GODINU

Sarajevo, lipanj 2024. godine

Kazalo

I.	MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	4
II.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III.	PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV.	IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI	8
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	8
2.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA	8
3.	DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE	10
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
5.	PRORAČUN AGENCIJE ZA 2023. GODINU	11
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA	11
6.1.	Pregled rashoda i izdataka iz proračuna	11
6.1.1.	Izdaci za uporabu vozila	12
6.1.2.	Višegodišnji kapitalni projekat	12
6.2.	Pregled prihoda i primitaka	14
6.3.	Bilanca stanja	14
6.3.1.	Stalna sredstva.....	14
6.3.2.	Zalihe	15
6.3.3.	Popis sredstava i obveza	15
7.	UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA.....	16
7.1.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta.....	16
7.1.1.	Obavljanje poslova i zadataka radi stjecanja radnog iskustva	16
7.1.2.	Obavljanje poslova i zadataka upražnjenog radnog mjesta višeg čina	17
7.2.	Privremeni eksterni premještaj policijskih službenika.....	17
8.	JAVNE NABAVE.....	18
8.1.	Nabava motornih vozila.....	18
8.2.	Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma	19
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	20
PRIVICI.....		20

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju obavljene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvješća **Državne agencije za istrage i zaštitu** (u daljnjem tekstu: Agencija) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, te analizu iskaza - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Agencije prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Agenciji u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Agencije za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Agenciji u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *dugogodišnju nerealizaciju Projekta izgradnje baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu Agencije u Sarajevu (točka 6.1.2. izvješća);*
- *obavljanje poslova drugog radnog mjesta više stručne spreme i višeg čina (točke 7.1.1 i 7.1.2. Izvješća);*
- *nedostatke u postupku javne nabave službenih vozila (točka 8.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Agencije je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulirane i potvrđuje kako je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Agencije, prema definiranim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 26.6.2024. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrčković, v. r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v. r.

ZAMJENICA GLAVNOG REVIZORA

Neda Močević, v. r.

II. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o unutaršnjoj reviziji
- Zakon o policijskim službenicima BiH i podzakonski akti.

III. PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu dano je devet preporuka (tri nove i šest ponovljenih) od kojih se dvije odnose i na financijska izvješća i na usklađenost, a sve ostale na usklađenost.

U tablici koja slijedi prikazan je sažetak danih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentirani po procesima u okviru pojedinačnih točaka Izvješća.

Tablica 1. Sažetak danih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Preporučujemo Agenciji da prilikom izvješćivanja o realizaciji višegodišnjeg kapitalnog projekta poštuje odredbe Nputka o načinu planiranja, odobravanja i realiziranja višegodišnjih projekata u institucijama BiH.	P
2	Agencija je dužna da prilikom evidentiranja stalnih sredstava poštuje odredbe Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.	P
3	Agencija je dužna da zalihe materijala evidentira u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.	P
4	Preporučujemo Agenciji da popis obveza prema dobavljačima iskazuje i analitički.	N
5	Agencija je dužna da obilježavanje akata vrši u skladu s relevantnim propisima.	P
6	Agencija je dužna pri rasporedu uposlenika na radna mjesta dosljedno primjenjivati propise koji reguliraju njihov radnopravni status.	P
7	Agencija je dužna da raspoređivanje policijskih službenika na radna mjesta vrši u skladu s relevantnim propisima koji reguliraju ovu oblast.	N
8	Agencija je dužna prilikom eksternih premještaja policijskih službenika dosljedno primjenjivati odredbe Pravilnika o privremenom eksternom premještaju policijskih službenika.	N
9	Agencija je dužna da u postupcima javnih nabava vozila postupa jednako i nediskriminatorno, prema svim potencijalnim ponuđačima, kako bi osigurala pravednu i aktivnu konkurenciju u skladu sa predmetom nabave i njenom svrhom.	P

Status: N-nova, P-ponovljena⁴

⁴ Nerealizirane preporuke iz prethodnog razdoblja su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

IV. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Agencije za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

U prethodnom Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji Agencije (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o finansijskim izvješćima sa skretanjem pozornosti na:
 - *neevidentiranje obveza prema dobavljačima u iznosu od oko 84.000 KM, u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, što je imalo za posljedicu da su podcijenjene obveze i rashodi u navedenom iznosu;*
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pozornosti na:
 - *neefikasnu realizaciju Projekta izgradnje baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu Državne agencije za istrage i zaštitu.*

U Izvješću za 2022. godinu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz izvješća prethodnih godina (dvije preporuke) čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene u Izvješću za 2022. godinu, ali se njihova realizacija kontinuirano prati.

Utvdili smo kako je Agencija u 2023. godini od ukupno 12 prethodno danih preporuka, realizirala tri, realizacija dvije preporuke je u tijeku, šest preporuka je nerealizirano dok se jedna preporuka nije mogla ocijeniti u promatranom razdoblju.

Tablica 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u 2022. godini

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuka	Status
1	Agencija je u skladu s podzakonskim aktima Vijeća ministara BiH utvrdila prava na novčane nagrade i naknade uposlenih.	

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuka	Status
2	U tekućoj godini Agencija je u postupcima javnih nabava predmete i akte arhivirala u skladu s relevantnim propisima.	
3	Agencija primjenjuje relevantne propise u dijelu preciznih evidencija u putnim nalogima službenih vozila, međutim, još uvijek postoji neusuglašenost pomoćnih evidencija i glavne knjige u pogledu troškova materijala i usluga za održavanje vozila.	
4	Informacija o tijeku realizacije višegodišnjih kapitalnih ulaganja je dostavljena, ali bez detaljnog obrazloženja odstupanja od utvrđene dinamike višegodišnjeg kapitalnog projekta prema članku 15. Naputka o načinu planiranja, odobravanja i realiziranja višegodišnjih kapitalnih projekata u institucijama BiH.	
5	Ponovo je primijećeno evidentiranje obveza u narednoj godini, a koje se odnose na tekuću godinu.	
6	Agencija u tekućoj godini nije uspostavila efikasan sustav popisa imovine i obveza na način da je osigurala da elaborat o izvršenom popisu sadrži sve potrebne elemente popisa.	
7	Sustav evidentiranja zaliha još uvijek nije unaprijeđen prema Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna BiH.	
8	U 2023. godini nastavljena je praksa raspoređivanja uposlenika na radna mjesta visoke školske spreme bez adekvatnih zakonskih propisa koji reguliraju ovu problematiku.	
9	Agencija u tekućoj godini nije imala slučajeva upućivanja uposlenih na stručno obrazovanje, tako da ovu preporuku nije bilo moguće ocijeniti.	
10	Prilikom nabave službenih vozila u 2023. godini Agencija nije osigurala pravednu i aktivnu konkurenciju.	
11	Sustav praćenja realizacije zaključenih ugovora/okvirnih sporazuma većinom je unaprijeđen osim za usluge nabave tehničkog pregleda službenih vozila.	

Tablica 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka danih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvješća	Status
7/2020	U 2023. godini u Agenciji nismo uočili slučajeve internog premještaja državnih službenika i uposlenika koji su bili na probnom radu i da je po tom osnovu vršeno aktiviranje rezervne liste.	

Status: realizirana preporuka⁵, preporuka čija je realizacija u tijeku⁶, nerealizirana preporuka⁷, preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom razdoblju⁸.

⁵ Realizirane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁶ U tijeku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvješću nije dana nova preporuka, ali je dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

⁷ Nisu poduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke te je stoga u ovom Izvješću ponovljena preporuka za predmetni proces.

⁸ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uvjeti.

3. DJELOKRUG, USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Državna agencija za istrage i zaštitu osnovana je Zakonom⁹ kao samostalna organizacija policijskog tijela Bosne i Hercegovine. Agencija je upravna organizacija Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću.

Nadležnosti Agencije su sprečavanje, otkrivanje i istraga kaznenih djela iz nadležnosti Suda BiH, a posebno organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog financijskog kriminala, zatim fizička i tehnička zaštita osoba i objekata, zaštita ugroženih svjedoka i svjedoka pod prijetnjom i drugi poslovi iz njenog djelokruga koji su određeni ovim zakonom.

Unutarnji ustroj i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost u listopadu 2014. godine. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 955 izvršitelja. Na 31.12.2023. godine bilo je popunjeno 735 radnih mjesta.

Agencijom rukovodi ravnatelj koji ima jednog zamjenika. Ravnatelja i zamjenika ravnatelja imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH, na mandat od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja. Ravnatelj je imenovan 21.7.2020. godine, a zamjenik ravnatelja 2.3.2023. godine na mandatno razdoblje od četiri godine.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Financijsko upravljanje i kontrola

Agencija je sačinila osnovne dokumente potrebne za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrole, postupajući u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH¹⁰ i Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Sačinjen je popis i izvršeno mapiranje poslovnih procesa, utvrđeni i procijenjeni rizici te izrađen registar rizika.

Operativni godišnji akcijski plan sustava unutarnjih kontrola usvojen je 12.9.2023. godine sa točno definiranim aktivnostima, rokovima i odgovornim osobama za realizaciju plana. Ažuriran je registar rizika u pogledu upravljanja prihodima, rashodima, imovinom i obvezama, srednjoročnim planiranjem i programskim planiranjem proračuna, efikasnošću poslovnih procesa Agencije i upravljačkom odgovornošću ciljeva i rezultata.

Godišnje izvješće o financijskom upravljanju i kontroli za 2023. godinu upućeno je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH u roku.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/1

Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola

Na temelju provedene revizije utvrdili smo kako sustav unutarnjih kontrola u Agenciji, generalno gledano, nije na zadovoljavajućoj razini. Konstatirani su nedostaci i slabosti u pogledu točnih evidencija kod održavanja službenih vozila, popisa stalnih sredstava i obveza, obavljanja poslova drugog radnog mjesta više stručne spreme i višeg čina, privremenog eksternog premještaja policijskih službenika i postupka javne nabave službenih vozila koje navodimo u daljnjem tekstu.

5. PRORAČUN AGENCIJE ZA 2023. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 44.654.000 KM (tekući izdaci 39.973.000 KM i kapitalni izdaci 4.681.000 KM)¹¹.

Tijekom godine instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH¹² izvršen je prijenos sredstava sa pozicije prihodi od naplate premija osiguranja na poziciju tekuće održavanje u iznosu od 68.908 KM, na temelju čega je proračun povećan za navedeni iznos.

Prema navedenom, Agencija je u 2023. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 44.722.908 KM.

U tijeku izvještajnog razdoblja Agencija je izvršila tri prestrukturiranja rashoda koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 460.000 KM.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Agencija je sačinila Godišnje financijsko izvješće za 2023. godinu i dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Na bazi Pravilnika o financijskom izvješćivanju institucija BiH sačinjena je zabilješka bilančnih pozicija kao i obrazloženje rashoda za 2023. godinu. Analizom bilješki uz financijska izvješća konstatirali smo kako su ista detaljno obrazložena po strukturi rashoda i bilančnih pozicija za 2023. godinu.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 39.879.815 KM, što je za 1.363.093 KM manje u odnosu na odobreni proračun za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plate i naknade (30.699.011 KM), naknade troškova uposlenih (4.398.488 KM), nabavu opreme (1.023.666 KM), izdatke za energiju i

¹¹ Do usvajanja proračuna za 2023. godinu, Agencija je raspolagala sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom financiranju institucija BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar financija i trezora Bosne i Hercegovine.

¹² Broj: 16-12-16-5267-43/22 i 16-12-16-5267-48/22

komunalne usluge (851.017 KM), unajmljivanje imovine i opreme (549.577 KM) i izdatke za tekuće održavanje (559.940 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

6.1.1. Izdaci za uporabu vozila

Ukupni izdaci za uporabu vozila u 2023. godini iznosili su 707.281 KM. Značajniji izdaci odnose se na gorivo (371.394 KM), materijal i usluge popravka i održavanja vozila (151.237 KM) i osiguranje vozila (81.531 KM).

Pravilnikom Vijeća ministara BiH o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹³, Agencija na raspolaganju ima tri službena vozila i 174 specijalizirana vozila.

Agencija je unaprijedila sustav unutarnjih kontrola u pogledu racionalne uporabe službenih vozila i preciznog evidentiranja svih predviđenih rubrika u putnim nalogima za vozila. Međutim, uočeno je kako postoji neusuglašenost pomoćnih evidencija s glavnom knjigom u pogledu jasnog iskazivanja iznosa troškova materijala i usluga za održavanje vozila iz razloga što se u pomoćnoj evidenciji vodi stvarno utrošeni materijal za održavanje vozila, a u glavnoj knjizi se evidentira ukupno nabavljeni materijal. Razlika se odnosi na sustav evidentiranja zaliha koji nije unaprijeđen prema Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, što je obrazloženo u poglavlju sredstava i obveza. Prema pomoćnim evidencijama materijal i usluge za održavanje službenih vozila ukupno iznose 100.558 KM, dok je u glavnoj knjizi evidentiran iznos od 168.462 KM.

Po pitanju utvrđenih nedostataka, u prethodnim godinama smo dali preporuku (preporuka broj 3/2022 u Tablici 2). Prema navedenim informacijama, ocijenili smo kako je Agencija u 2023. godini unaprijedila sustav unutarnjih kontrola u pogledu racionalne uporabe službenih vozila i evidentiranja svih predviđenih rubrika u nalogima za vozila, izuzev neusuglašenosti iznosa pomoćnih evidencija i glavne knjige kod materijala i usluga za održavanje vozila, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

6.1.2. Višegodišnji kapitalni projekat

Izgradnja baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu Agencije: Odlukom Vijeća ministara BiH¹⁴ odobren je Projekat izgradnje baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu Agencije koji je uvršten u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja u razdoblju 2012. – 2016. godina. Ukupna vrijednost projekta je utvrđena u iznosu od 9.263.000 KM.

Predmetnom odlukom utvrđeno je razdoblje trajanja projekta (2012. – 2016. godina).

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 34/23

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 8/13

U 2023. godinu su bila raspoloživa sredstva prenesena iz prethodne godine u iznosu od 7.585.607 KM, od kojih je ukupno realizirano 835.225 KM¹⁵.

Realizacija projekta u proteklom razdoblju nije tekla planiranom dinamikom zbog poteškoća pri kupovini adekvatnog zemljišta za izgradnju baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu Agencije.

U tekućoj godini, nakon revizije projektne dokumentacije, Agencija je 30.3.2023. godine podnijela zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje nadležnoj općini, nakon čega je 31.5.2023. godine doneseno Rješenje o iznosu naknade za troškove uređenja gradskog građevinskog zemljišta i Rješenje naknade za rentu. Također, jedan od uvjeta za izdavanje građevinske dozvole bila je elektroenergetska suglasnost koja je dostavljena 17.11.2023 godine. Ispunjavanjem svih navedenih uvjeta, odnosno plaćanjima koja su izvršena po navedenim rješenjima, nadležni odjel Opštine Istočno Novo Sarajevo 29.2.2024 godine donio je Rješenje o izdavanju građevinske dozvole.

U narednom razdoblju slijedi provedba postupka za izbor izvođača radova na izgradnji prve faze Baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu Agencije.

Ured za reviziju je u ranijim izvješćima sugerirao na neefikasnu realizaciju višegodišnjeg kapitalnog ulaganja. Agencija je uz godišnja financijska izvješća za 2023. godinu Ministarstvu financija i trezora BiH dostavila Informaciju o realizaciji projekta Izgradnje baze za smještaj i obuku Jedinice za specijalnu potporu, bez posebnog izvješća o tijeku realiziranja višegodišnjeg projekta, kao aneksa izvješću o izvršenju proračuna, koji obvezno sadržava detaljno obrazloženje razloga odstupanja od utvrđene dinamike višegodišnjeg projekta prema članku 15. Naputka o načinu planiranja, odobravanja i realiziranja višegodišnjih projekata u institucijama BiH.

PREPORUKA 1

Preporučujemo Agenciji da prilikom izvješćivanja o realizaciji višegodišnjeg kapitalnog projekta primjenjuje odredbe Naputka o načinu planiranja, odobravanja i realiziranja višegodišnjih projekata u institucijama BiH.

Kupovina objekta za smještaj Agencije u Banjaluci: Agencija je 8.12.2023. godine kupila objekat u Banjaluci ukupne neto površine 1.659 m² po cijeni od 3.496 KM/m², u kojem je od 2006. godine prema Ugovoru o zakupu poslovnih prostorija, plaćala zakup od 15.978 KM mjesečno.

Naime, Vijeće ministara BiH je na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH donijelo Odluku o odobravanju Projekta nabave objekta za smještaj institucija BiH u Banjoj Luci¹⁶. Odlukom je definirano da će se sredstva za realizaciju projekta u iznosu od 5.800.000 KM osigurati iz proračuna institucija BiH. Projekat će biti uvršten u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2023. – 2024. godina. Planirana dinamika realizacije sredstava implementirat će se u dvije faze: u 2023. godini 3.480.000 KM, a u 2024. godini 2.320.000 KM.

Odlukom je definirano da će ravnatelj Agencije imenovati povjerenstvo za provedbu postupka kupovine objekta u Banjoj Luci, objaviti javni poziv za dostavu ponuda, izvršiti evaluaciju ponuda, izbor najpovoljnijeg ponuđača i predložiti potpisivanje Ugovora sa izabranim dobavljačem.

¹⁵ 101.001 KM naknada za financiranje premjera građevinskih radova, 313.107 KM, naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i 421.118 KM, naknada za rentu.

¹⁶ Službeni glasnik broj: 49/23

Kupovina objekta predviđena je Planom javnih nabava Agencije za 2023. godinu, u skladu sa člankom 10a Zakona o javnim nabavama BiH i donesena je Odluka o izuzeću navedene kupovine od primjene Zakona o javnim nabavama BiH.

Javni poziv za dostavu ponuda objavljen je 8.8.2023. godine. U predviđenom roku za dostavu ponuda jedan ponuđač je dostavio svoju ponudu. Evaluacijom ponude konstatirano je da ista zadovoljava formalno-pravne uvjete i nakon prijedloga Povjerenstva za nabavu zaključen je Ugovor u iznosu od 5.800.000 KM. Prema Ugovoru s prodavcem, definirano je plaćanje na način da se dio kupoprodajne cijene u iznosu od 3.480.000 KM uplati do 31.12.2023. godine, što je i učinjeno, dok će se ostatak iznosa od 2.320.000 KM platiti najkasnije do 31.12.2024. godine.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primitci po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 85.086 KM, što je za 57.363 KM manje u odnosu na ostvarene prihode i primitke u 2022. godini. Značajniji prihodi odnose se na prihode od naplate premija osiguranja vozila (68.908 KM) i ostale prihode (13.560 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

6.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 37.380.379 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 41.023.730 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (36.952.255 KM) i obveze prema uposlenima (2.987.832 KM).

Stalna sredstva u 2023. godini iskazana su u iznosu od 36.952.255 KM i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 4.060.879 KM. Povećanje vrijednosti stalnih sredstava u 2023. godini rezultat je nabave zgrade i opreme iz proračuna, kao i primljenih nenovčanih donacija.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

6.3.1. Stalna sredstva

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH¹⁷, na kontu Sredstava u pripremi knjiže se investicije u tijeku, odnosno sva ulaganja za izgradnju i stjecanje stalnih sredstava, a zatvaranje konta vrši se prijenosom na odgovarajuća konta stalnih sredstava.

Također, Instrukcijom za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u

¹⁷ Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine;

narednoj fiskalnoj godini¹⁸, propisuju se uvjeti, način unosa i evidentiranja obveza – rashoda kroz ISFU sustav.

Agencija je koncem prosinca 2023. godine, nakon provedenih procedura javnih nabava, zaključila ugovore o kupoprodaji opreme u vrijednosti od 97.022 KM. Navedena stalna sredstva su sa 31.12.2023. godine knjižena na opremu u pripremi, a također i na konto razgraničenih rashoda za nabavu roba i usluga. S obzirom na to da je isporuka opreme i fakturiranje izvršeno u siječnju 2024. godine, stalna sredstva Agencije su sa 31.12.2023. godine precijenjena za navedeni iznos.

PREPORUKA 2

Agencija je dužna da prilikom evidentiranja stalnih sredstava poštuje odredbe Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

6.3.2. Zalihe

Člankom 57. Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, u klasi 2 - Zalihe, evidentiraju se zalihe materijala i robe s pripadajućom razlikom u cijeni i ukalkuliranim porezom na robu, kao i sitni inventar na zalihi i u uporabi. Materijal i sitni inventar evidentiraju se samo unutar klase 2 u cilju kontrole nad njihovom uporabom, s obzirom na to da se nabava ovih vrijednosti stavlja neposredno na rashode u skladu s člankom 58. stavak (1) navedenog Pravilnika. Evidentiranje zaliha u glavnoj knjizi i dalje se vrši tromjesečno na temelju vanknjigovodstvenih evidencija skladišta, a ne na temelju faktura u trenutku njihovog zaprimanja.

PREPORUKA 3

Agencija je dužna da zalihe materijala evidentira u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

6.3.3. Popis sredstava i obveza

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2023. godine. Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH i Naputkom o vršenju popisa imovine i obveza proračunskih korisnika Bosne i Hercegovine¹⁹ propisana je obveza provedbe redovitog godišnjeg popisa imovine, obveza i potraživanja. Utvrđeno je sljedeće: Uvidom u elaborat Središnjeg popisnog povjerenstva utvrdili smo kako povjerenstvo nije analitički prikazalo popis obveza prema dobavljačima (što je trebao biti sastavni dio elaborata), nego je obveze prema dobavljačima iskazalo u ukupnom iznosu od 918.905 KM.

¹⁸ Instrukcija za unos i evidentiranje obveza u ISFU sustav koje su planirane u proračunu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini, broj: 08-16-1-8801-1/15 od 26.10.2015. godine;

¹⁹ Broj: 01-St4-50-6438/04 od 08.12.2004. godine

PREPORUKA 4

Preporučujemo Agenciji da popis obveza prema dobavljačima iskazuje i analitički.

Odlukom o uredbom poslovanju u institucijama BiH²⁰ i Napatkom o načinu vršenja uredbom poslovanja u institucijama BiH²¹ uređuje se način vršenja uredbom poslovanja. Prema navedenim propisima akti koji se odnose na isti predmet evidentiraju se pod istim osnovnim brojem, a svaki sljedeći akt koji se veže za taj predmet označava se različitim podbrojem. Utvrđeno je kako u Agenciji više različitih akata godišnjeg popisa imovine i obveza nosi isti podbroj.

PREPORUKA 5

Agencija je dužna da obilježavanje akata vrši u skladu s relevantnim propisima.

7. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu Agenciji je odobreno je 789 uposlenih.

Na 31.12.2023. godine Agencija je imala 735 uposlenih, a prosječan broj uposlenih bio je 741.

7.1. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

Prema dostavljenim podacima u 2023. godini ukupno 12 osoba je obavljalo poslove drugog radnog mjesta i to dvije radi stjecanja radnog iskustva, a 10 po osnovu poslova i zadataka upražnjenog radnog mjesta istog ili višeg čina.

7.1.1. Obavljanje poslova i zadataka radi stjecanja radnog iskustva

Agencija je rješenjem odobravalala privremeno obavljanje poslova visoke stručne spreme uposlenicima koji obavljaju poslove sa srednjom stručnom spremom, a koji su u međuvremenu stekli visoku stručnu spremu. Na ovaj način su u tijeku 2023. godine raspoređena dva uposlenika, a isplata plaća je vršena u visini plaće srednje stručne spreme. Agencija se prilikom provedbe navedenih raspoređivanja uposlenih pozvala na Informaciju iz 2011. godine sačinjenu od strane Agencije za državnu službu BiH u pogledu mogućnosti angažiranja uposlenika na poslovima državnog službenika u institucijama BiH, u slučaju stjecanja višeg stupnja stručne spreme, radi stjecanja radnog iskustva. Međutim, navedena Informacija nema zakonskog osnova niti je obvezujuća za institucije BiH.

Pravilnikom o internom premještanju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH u članku 4. propisano je pitanje internih premještanja i raspoređivanja uposlenika. Stavkom 1. pod b) navedenog pravilnika propisano je da se interni premještanje i raspoređivanje uposlenika može vršiti na „slično radno mjesto - radno mjesto iste razine, kao i na radno mjesto više razine, u

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 74/14

²¹ Službeni glasnik BiH, broj 30/15, 6/16 i 52/16

slučaju kada tijelo želi unaprijediti uposlenika na radno mjesto više razine, a uposlenik ispunjava uvjete radnog mjesta na koje se premješta“. Stavkom 2. navedenog članka propisano je da se „pod višom, odnosno nižom razinom radnog mjesta podrazumijeva radno mjesto prvog narednog višeg, odnosno nižeg ranga istog stupnja stručne spreme od radnog mjesta na kojem se uposlenik trenutno nalazi”.

Smatramo kako Agencija nije postupila u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH i Pravilnika o internom premještaju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH prilikom rasporeda dva uposlenika različitog stupnja stručne spreme.

PREPORUKA 6

Agencija je dužna pri rasporedu uposlenika na radna mjesta dosljedno primjenjivati propise koji reguliraju njihov radnopravni status.

7.1.2. Obavljanje poslova i zadataka upražnjenog radnog mjesta višeg čina

Tijekom 2023. godine dva policijska službenika su obavljala poslove radnog mjesta višeg čina na temelju Rješenja za obavljanje drugog radnog mjesta gdje je navedeno da zadržavaju postojeće rješenje, visinu plaće i isti čin.

Zakonom o policijskim službenicima BiH²² i Pravilnikom o internom premještaju policijskih službenika je propisan postupak premještaja policijskih službenika. Istim je propisano da policijski službenik može biti premješten na drugo radno mjesto istog čina unutar policijskog tijela. Prema tome, niti u jednom od dva navedena propisa, nije prepoznata mogućnost da policijski službenici, čak ni privremeno, obavljaju poslove upražnjenog radnog mjesta za koje je predviđen viši policijski čin od onoga u kojem se policijski službenik nalazi.

PREPORUKA 7

Agencija je dužna da raspoređivanje policijskih službenika na radna mjesta vrši u skladu s relevantnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

7.2. Privremeni eksterni premještaj policijskih službenika

Privremeni eksterni premještaj policijskih službenika definiran je Zakonom o policijskim službenicima i Pravilnikom o privremenom eksternom premještaju policijskih službenika²³. Agenciju je u 2023. godini napustilo šest policijskih službenika, a izvršen je prijem jednog policijskog službenika, na temelju privremenog eksternog premještaja drugih policijskih institucija, primjenom članka 65. stavak (3) Zakona o policijskim službenicima. Istim je definirano i da tijekom trajanja privremenog eksternog premještaja, policijski službenik zadržava svoj čin i prava, osim ukoliko se ne dogovori drugačije.

Člankom 3. Pravilnika o privremenom eksternom premještaju policijskih službenika je propisano kako se privremeni eksterni premještaj policijskog službenika vrši u slučajevima postojanja potrebe policijskog tijela, drugog tijela i institucije koja traži takav premještaj za vršenjem poslova koji zahtijevaju policijske ovlasti, postojanja potrebe stalnog osiguravanja, te

²² Službeni glasnik BiH broj, 27/04, 63/04, 5/06, 58/06, 15/08, 63/08, 35/09 i 07/12

²³ Službeni glasnik BiH broj, 20/05;

postojanja potrebe davanja procjene ili savjeta u svezi sa policijskim pitanjima. Navedenim Pravilnikom je definirano i da se zahtjev za privremeni eksterni premještaj dostavlja Ministarstvu sigurnosti BiH od strane rukovoditelja policijskog tijela, ureda ili institucije koja potražuje policijske službenike. Akt o privremenom eksternom premještaju donosi rukovoditelj policijskog tijela u formi rješenja u skladu sa člankom 9. Pravilnika.

Eksterni premještaji u Agenciji inicirani su molbom ili zahtjevom koje policijski službenik upućuje rukovodstvu institucije u koju se želi eksterno premjestiti. Nakon toga institucija u koju se policijski službenik eksterno premješta upućuje zahtjev Ministarstvu sigurnosti BiH za izdavanje rješenja o odobrenju privremenog eksternog premještaja.

Prije izdavanja odobrenja Ministarstvo sigurnosti BiH pribavlja i suglasnost rukovodstva institucije iz koje se policijski službenik eksterno preuzima. Zakonskim i podzakonskim aktima je propisano da je eksterni premještaj putem izravnog odabira moguć samo uz suglasnost policijskog službenika. Međutim, isti ne prepoznaje mogućnost da se postupak eksternog premještaja pokreće na inicijativu policijskog službenika.

PREPORUKA 8

Agencija je dužna prilikom eksternih premještaja policijskih službenika dosljedno primjenjivati odredbe Pravilnika o privremenom eksternom premještaju policijskih službenika.

8. JAVNE NABAVE

Agencija je objavila Plan javnih nabava za 2023. godinu, u skladu sa Zakonom o javnim nabavama²⁴.

Prema prezentiranim podacima²⁵, Agencija je u 2023. godini provela 31 postupak javnih nabava. Od navedenog broja, Agencija je provela 11 otvorenih postupaka u vrijednosti od 2.505.851 KM, 17 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 424.893 KM, jedan postupak u skladu sa Aneksom II. u vrijednosti od 7.843 KM, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja od 8.268 i jedan ograničeni postupak od 216.779 KM. Agencija je putem izravnog sporazuma izvršila nabave u vrijednosti od 183.847 KM.

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava (i realizacije ugovora/okvirnih sporazuma) utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

8.1. Nabava motornih vozila

Predmetni postupak javne nabave pokrenut je Odlukom ravnatelja Agencije od 23.05.2023. godine. Procijenjena vrijednost nabave za dva vozila iznosila je 222.222 KM (111.111 KM za jedno vozilo). Tendersku dokumentaciju je preuzelo 10 potencijalnih ponuđača.

U predviđenom roku dostavljena je samo jedna ponuda koja je ocijenjena kao prihvatljiva te je sa ponuđačem zaključen ugovor o nabavi vozila marke Audi A6 TDI. Isporuka vozila je izvršena u skladu sa odredbama zaključenog ugovora.

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

²⁵ Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

Prije pokretanja procedure nabave, Agencija je izvršila analizu tržišta i dostavila dokaz da dva proizvođača motornih vozila zadovoljavaju tehničke karakteristike traženog tipa vozila.

Usporednim pregledom vozila Mercedes Benz E 400 CDI i Audi A6 50 TDI može se zaključiti da navedene marke vozila zadovoljavaju uvjete iz tehničke specifikacije, ali da je cijena vozila Mercedes Benz E400 CDI znatno viša (148.000 KM po vozilu) od procijenjene vrijednosti vozila, tako da isto cjenovno nije moglo zadovoljiti klasu vozila koje se nabavlja.

Imajući u vidu navedeno, smatramo kako nisu ispoštovana temeljna načela Zakona o javnim nabavama BiH koja se odnose na aktivnu i pravičnu konkurenciju.

PREPORUKA 9

Agencija je dužna da u postupcima javnih nabava vozila postupa jednako i nediskriminatorno, prema svim potencijalnim ponuđačima, kako bi osigurala pravednu i aktivnu konkurenciju u skladu sa predmetom nabave i njenom svrhom.

8.2. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma

U prošlogodišnjem izvješću smo konstatirali određene nedostatke po pitanju realizacije ugovora odnosno okvirnih sporazuma.

U 2023. godini, većina uočenih nedostataka je otklonjena (uz fakture za gorivo dostavlja se obrazac o promjeni cijena, kod montaže i balansiranje vozila na fakturama se razdvaja kategorija službenih vozila, prije pokretanja postupka nabave osiguranja donosi se Odluka o pokretanju postupka, uz fakturu zakupa poslovnog prostora u Banjaluci priložena je faktura električne energije, u fakturama zakupa poslovnog prostora u Banjaluci i Tuzli usklađeni su fakturirani iznosi centralnog grijanja i površine poslovnog prostora, kod zakupa poslovnog stambenog kompleksa Agencija zakupodavcu plaća ugovoreni mjesečni iznos sa PDV-om, a zakupodavac svoje porezne obveze), izuzev nedostataka uočenih kod usluga tehničkog pregleda vozila gdje je dobavljač ponovo pored navedenih usluga fakturirao i usluge registracije vozila što je dovelo do prekoračenja vrijednosti ugovora za 2023. godinu u iznosu od 8.327 KM.

Po pitanju realizacije ugovora/okvirnih sporazuma u prethodnoj godini smo dali preporuku (preporuka broj 11/2022 u Tablici 2). Prema navedenim informacijama, ocijenili smo kako je Agencija u 2023. godini realizirala većinu nedostataka iz dane preporuke, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Agencija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2023. godinu.

Reviziju u Agenciji za 2023. godinu obavili su: Osman Paćuka – voditelj tima, Lutvija Šrndić – član tima, Željko Čavar - član tima

**Voditelj tima za
financijsku reviziju**

Osman Paćuka, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
financijsku reviziju**

Nermin Hamzagić, v. r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete financijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 03-16-1-883/24

Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda proračuna za 2023. godinu

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAŽE I ZAŠTITU

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	39,973,000	68,908	40,041,908	38,823,400	97
Bruto plaće i naknade	31,917,000	-420,000	31,497,000	30,699,011	97
Naknade troškova uposlenih	4,536,000	0	4,536,000	4,398,488	97
Putni troškovi	474,000	70,000	544,000	521,151	96
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	155,000	0	155,000	142,368	92
Izdaci za energiju i komunalne usluge	752,000	130,000	882,000	851,017	96
Nabava materijala	424,000	0	424,000	327,816	77
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	345,000	100,000	445,000	438,459	99
Unajmljivanje imovine i opreme	560,000	0	560,000	549,577	98
Izdaci za tekuće održavanje	410,000	188,908	598,908	559,940	93
Izdaci za osiguranje	100,000	0	100,000	86,051	86
Ugovorene i druge posebne usluge	300,000	0	300,000	249,522	83
2. Kapitalni izdaci	4,681,000	0	1,201,000	1,056,415	88
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	3,480,000	0	0		
Nabava opreme	1,201,000	-40,000	1,161,000	1,023,666	88
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	0	40,000	40,000	32,749	82
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	44,654,000	68,908	41,242,908	39,879,815	97
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja		11,065,607	11,065,607	4,315,225	39
Izgradnja baze za smj. i obuku JSP	0	7,585,607	7,585,607	835,225	11
Zgrada Banja Luka		3,480,000	3,480,000	3,480,000	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	636	636	636	100
Unapred.teh.kap.pr.pr.novca FOO	0	636	636	636	100
8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	44,654,000	11,135,151	52,309,151	44,195,675	84

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2024. godine.

Ravnatelj
Darko Ćulum

Bilanca stanja na 31.12.2023. godine

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAŽE I ZAŠTITU

Tablica II.

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	428,125	494,117	87
Novčana sredstva	43,611	47,599	92
Kratkoročna potraživanja	384,514	446,518	86
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	36,952,255	32,891,376	112
Stalna sredstva	64,251,752	57,911,805	111
Ispravka vrijednosti	27,299,497	25,020,429	109
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	36,952,255	32,891,376	112
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	37,380,379	33,385,493	112
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	4,071,475	4,228,412	96
Kratkoročne tekuće obveze	945,357	849,631	111
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	2,987,832	3,055,756	98
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	138,286	323,024	43
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	36,952,255	32,891,376	112
Izvori sredstava	36,952,255	32,891,376	112
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	41,023,730	37,119,788	111

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo _____ 2024. godine

Ravnatelj

Darko Čulum

Pregled prihoda i primitaka u 2023. godini

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU

Tablica III.

Opis	Planirani iznos u proračunu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	0	0	0	85,086	
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	0	0	0	85,086	
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	100,000	0	100,000	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	100,000	0	100,000	0	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	100,000	0	100,000	85,086	85

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2024. godine

Ravnatelj
Darko Ćulum